

Ekonomka Šichtařová: Sociální lid žádá socialistický lynč

- CZ24 News | 21. října 2021

ČESKO: Řada lidí fakt věří, že zdravotnictví bez tržních pravidel je super. Všichni aktéři této zvrhlé hry jsou sice frustrovaní, přesto někteří stále opakují, jak je centrální řízení důležité a máme nejlepší zdravotnictví na světě...

Než se dostaneme k našemu příběhu, rád bych vás seznámil s šikovnou věcíčkou, které se říká „doporučené postupy“. Víte, celé je to o empirii. Tak jako se při skoku z letadla doporučuje mít na zádech padák, doporučuje se mít záložní padák a také se doporučuje onen padák balit podle určitých pravidel tak, aby pravděpodobnost nehody byla pokud možno minimalizována k nule, tak i díky empirii vznikly v medicíně, potažmo i v urgentní medicíně, nějaké doporučené postupy.

Lékaři si začali za léta, desetiletí a staletí všimnout určitých vzorců, a na ně reagují konkrétními doporučeními. Tak třeba si mimo jiné všimli, že pokud pacient zažije nějaké vysokoenergetické poranění, často na něm sice není vidět ani odřeninka, nicméně velká decelerace či akcelerace způsobí nějaké vnitřní poranění. Může to být třeba natržená artérie, játro, úpon střeva. Často takový občan sedí s úsměvem na lavičce pohotovosti a říká, že mu nic není a chce domů, najednou padne jako podřátý a je mrtvý. Nejde nic dělat, ten proces je rychlý. Můžete se snažit jakkoli, takovému člověku už nepomůžete.

A tak si moudří lékaři lámali hlavu, jak takovému člověku pomoci dříve, než náhle umře. Zjistili jsme, že existuje typické schéma poranění, kde takový scénář hrozí více než u jiných situací. A u takových pacientů, říkáme jim trauma triáž-pozitivní, doporučujeme okamžitě převoz do traumacentra. Tam se ihned provede spirální CT všech orgánů a musí u toho být přítomen anesteziolog, traumatolog, neurochirurg a břišní chirurg. Jakmile se objeví nějaké život ohrožující poranění, může být tým do 10 minut na operačním sále a poraněné místo ošetřit dříve, než pacienta usmrtí. Je to fascinující hra se statistikou a s časovou osou.

Jen pro příklad: Mezi taková poranění patří třeba pád z výšky více jak 5 metrů (Němci jsou křehčí, těm stačí 3 metry), autonehoda, při níž změna rychlosti převýšila 30 km/h nebo se nehoda stala při rychlosti větší než 90 km/h, vymrštění pacienta nebo přisedícího z vozidla nebo pokud nehoda někoho jiného ve vozidle usmrtila. Nebo když třeba jedete po silnici a kamión s dřevem vás ve velké rychlosti smete z kola....

***

Mám kolegyni. V medicíně a chirurgii si už prožila své. Už viděla nadkritické množství klíštat, agresivních arogantních pacientů i zneužívání systému. Asi už není na svém místě šťastná, už by ráda skončila a věnovala se pro změnu svému zdraví, ale je prostě jedna z posledních, kteří pracují ve výběžku republiky a je jí to hloupé vůči pacientům. Uznávám, je občas pěkně nepřijemná; ale snaží se pomáhat dle svého vědomí a svědomí a odbornost jí nechybí. Poskytuje tedy zdravotnické služby v jednom malém městě v pohraničí.

Představte si třeba takového pekaře. I on poskytuje služby. Je to super práce, na trhu se pořád o své zákazníky pere spousta pekařů, ale vy máte toho svého už dobrých 30 let. Jednoho dne zjistíte, že váš pekař už na vás není tak příjemný jako dřív, i když pořád ještě peče skvělý chleba a cena je taky okay. A tak se rozhodnete, že u něj zůstanete. Ale paní Vokurková od vedle, ta už se rozhodne jít k

pekaři jinému, který má chleba stejně dobrý, jen o 5 korun dražší, ale pořád se usmívá, a to už jí za to stojí. Každý učiníme denně milion malých rozhodnutí a jediný motiv těchto rozhodnutí je naše subjektivní posuzování našeho užitku. Něco za nějakou cenu chci, u něčeho se mi cena zdá moc vysoká. Těmto milionům malých rozhodnutí se říká kapitalismus. Jojo, zase to zlé slovo, které prý zabíjí chudé pacienty na ulici, že.

V kapitalismu se nabídka i poptávka pořád mění. Máte milióny subjektů hrajících tuto nekonečnou hru na posuzování svého užitku a porovnávání užitku s cenou. A pořád se hledá nové optimum a každý má své originální a jiné optimum. A pak uděláte hroznou věc. Zabráníte lidem, aby si koupili, co chtějí a za kolik chtějí, a vnutíte jim nějaké úřednické optimum. A pak uděláte ještě horší věc, oberete je násilím o peníze, pojmenujete tu krádež „daně“ a za takhle sebrané peníze jim úřednický stanovené optimum zaplatíte a přidělíte. A nakonec uděláte třetí strašnou věc: Donutíte všechny, kdo něco nabízejí, aby to dělali stejně (stejně špatně) a za stejnou cenu. A pokud se jim tahle nařízená a pro všechny stejná cena nezdá, prostě jim nedovolíte službu nabízet. Zničili jste nabídku, vykastovali poptávku, okradli lidi. Připomíná mi to záběry ze severní Koreje, kde když umřel Kim Ir-sen, diktátor, který povraždil a umučil statisíce a další miliony umořil k smrti hladem, a přesto lidé na ulicích hystericky plakali, že umřel jejich milovaný vůdce. Někteří to spíše hráli, aby je systém nepotrestal, ale řada z nich tomu opravdu věřila.

***

Jednou ona paní doktorka, co poskytuje své služby v pohraničí, sloužila na chirurgické pohotovosti. Bylo chvíli před koncem pracovní doby na záchrance a znavení záchranáři se těšili na své rodiny. Už taky byli po celém dni ježdění sem tam dost frustrovaní.

Bez telefonu přijíždějí do malé městské nemocnice, kde je doktorka sama. Ve dveřích říkají: „Dobrý den, potřebovali bychom tady u cyklisty ošetřit drobná poranění, je odřený na noze a tady mu trochu teče krev, jinak je celkem v pořádku.“ Doktorka se pacienta ptá, jak se to přihodilo, záchranáři začnou nervózně přešlapovat na místě. Pacient popravdě vypovídá, že jako cyklista jel na kole, když okolo něj jel nákladák s těžkým dřevem a smetl ho velkou energií do krajnice. Nabil si hodně, ale zatím žije.

Doktorka v tu chvíli pochopila dvě věci. Za první, že se jedná o triáz-pozitivního člověka a za druhé že to jistě musí vědět i záchranka, které se právě pokusila o špinavý trik. Když pacienta zavezou do místní nemocnice, rychle ho odloží a odjedou pryč, stačí říci „odřenina“. Ale kdyby měli přiznat, že energie, která ho smetla z kola, byla velká, museli by ho odvézt do traumacentra a asi by si o dvě hodiny přetáhli šichtu. Hmmm, drsný. Dvě hodiny versus statistická pravděpodobnost, že poškodíte život člověka. Tenhle pacient podle doporučených postupů okamžitě potřebuje traumacentrum, jinak je ve statisticky významném riziku ohrožení života, ale traumacentrum v téhle nemocnici není.

Když tenhle fakt doktorce došel, opravdu se rozběsnila a rozkřičela se: „CO TADY PROBOHA CHCETE???? Musíte jet JINAM!!! Proč jedete sem????“

Záchranáři uražení, že je nikdo nepochválil.

Ale co čert nechtěl, okolo už postávají příbuzní a celou hádku si vyslechnou. A emoce pracují. Člověk vám blízký je těžce zraněn a vy slyšíte doktorku, jak křičí, že ho nebude ošetřovat.

To, co se následující dny přihodilo na sociálních médiích, byl normální sprostý lynč frustrovaných pacientů „nejlepšího zdravotnictví na světě“. Doktorku označili za svini. Někteří ji chtěli nechat utratit. Jiní jen vyhodit. Někteří samolibí komentátoři si hned vzpomněli na hippokratovu přísahu, kterou doktorka určitě porušila (vsadím se, že ani jeden z dotyčných bezmozků ji nečetl). Každý

přidal historku, jak na ně doktorka byla nepříjemná tehdy a onehdy. Lid měl jasno. Nechápal ale vůbec nic. Pryč s ní. Kdo neplive, není Čech. Mohlo to být tak skvělé zdravotnictví, kdyby to takhle zlá doktorka nekazila. Zbavme se jí proboha a nastane konečně mír na zemi.

A ta doktorka, která dost možná pacientovi zachránila život tím, že ho okamžitě nechala převézt do traumacentra, i když není účastníkem na sociálních médiích, se o tomto mediálním lynči dozvěděla. Ztratila poslední důvod ještě pomáhat lidem. Bude končit. Lide, radujte se, konečně jste dosáhli svého.

***

V pátek procházím chodbou kolem ambulancí. To množství lidí, které tam sedí a postává, je fakt enormní. Jdu na sály, ten den nemám ambulanci. Ted den má přeci ambulanci TA doktorka. Bábinkám převazovala bércové vředy, šila drobná řezná poranění, léčila infekce a komplikace po operacích. Dnes tam nebyla.

Lidi seděli už několik hodin a doktorka nepřichází. Nechal jste ji popravit, lide. Sedíte tam zbytečně. Je přeci zlá, běžte si sednout jinam, nejbližší jiná nemocnice je hodinu jízdy autem. Vy jste si mysleli, že jste vyléčili zdravotnictví tím, že jste popravili posledního vojáka na stráži, který ještě hlídal? Ach, jak jste hloupi. Žádný jiný tam už není. Už nadáváte, že tam sedíte 4 hodiny? A kdo myslíte, že přijde? Někdo usměvavý, mladý, nadšený, kdo bude tuhle práci dělat za pár haléřů?

Jenomže nikdo takový už nepříjde. Nepříjde, protože stát zničil nabídku, vykastroval poptávku, okradl lidi o daně, za které jim lékaře nekoupí, protože není kde brát.

Zeptejte se vašeho státu, čím lékaře vyhnal za hranice, proč to špatné řízení zdrojů je dovedlo k exodu. Před deseti lety lékaři varovali, že se to stane, a teď se to stalo. Všichni, kteří své služby nabízeli, to museli dělat stejně a za stejnou cenu. A pokud se jim takhle nařízená a pro všechny stejná cena a stejná kvalita nezdála, prostě jim stát nedovolil službu nabízet.

Tak... asi buďte rádi, že nemusíte být v Kanadě, byla tam prý jedna známá jedné diskutérky na iDnesu, a ta říkala, že tam je to zdravotnictví fakt hrozné, prý budme rádi za to, co tady máme.

Autory textu jsou prim. MUDr. Martin Vavruša, primář chirurgie a ředitel zdravotnického zařízení Xyrix, a Markéta Šichtarová, ekonomka

Zdroj: sichtarova.blog